

A Fővárosi Ítéltábla a Kovács Előd Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kovács Előd ügyvéd) által képviselt felperesnek - a Dr. Jakab János ügyvéd által képviselt alperes ellen, ajánlás hatályon kívül helyezése iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2012. október 3. napján kelt 18.P.22.139/2011/10. sorszámú ítélete ellen, a felperes részéről 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és az alperes BBT/0514/2011. számú ajánlását hatályon kívül helyezi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 15.000 (tizenötezer) forint + ÁFA, továbbá 75.000 (hetvenötezer) forint mértékű együttes első és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A fogyasztónak bevásárlókártya használatából eredő tartozása állt fenn a felperes felé, melyet többszöri felszólítás ellenére nem fizetett meg. A felperes a bevásárlókártya szerződést felmondta és a tartozás összegét az általános üzletszabályzat és a lakossági üzletág általános szerződési feltételei alapján a fogyasztó felperesnél vezetett másik számláján levő követelése beszámításának útján rendezte. A beszámítást megelőzően a fogyasztó két alkalommal is felhívta a felperes figyelmét arra, hogy a számlájára fogyatékos gyermekét megillető rokkantsági járadék és fogyatékosági támogatás érkezik, tartozása megfizetésére további határidőt kért. Ennek ellenére a felperes minden értesítés nélkül a fogyatékosági támogatás és a rokkantjáradék jóváírása utáni számlaegyenleget megterhelte.

Az alperes a fogyasztó által kezdeményezett eljárás eredményeként 2011. március 23-án hozott BBT/0514/2011. számú ajánlásában felhívta a felperest, hogy a határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül fizesse vissza a fogyasztó részére a 2011. január 2. napján érkezett 22.800 forint fogyatékosági támogatást, továbbá a 2011. január 12. és február 11. napján érkezett 33.330-33.330 forint rokkantjáradékot. Az ajánlás indokolása szerint a Ptk. 297. § (1) bekezdése, a Vht. 62. § (1) bekezdése és a 74. §-a alapján a rokkantjáradék, illetve fogyatékosági támogatás végrehajtás alá nem vonható, illetve ezzel szemben beszámításnak nincs helye.

A felperes keresetében kérte az ajánlás hatályon kívül helyezését a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (Fgytv.) 34. § (4) bekezdése alapján.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, mivel határozata mindenben megfelel a jogszabályoknak.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.000 forint + ÁFA perköltséget. Az ítélet indokolása szerint a fogyasztó teljes gondossággal járt el, amikor a számlájára érkező pénzösszeg jogcíméről a felperest tájékoztatta. A Ptk. 297. § (1) bekezdése, továbbá a Vht. 62. § (1) bekezdése és 74. § d) és n) pontja értelmében ugyanis a rokkantsági járadék és a fogyatékosági támogatás mentes a végrehajtás alól, és beszámításra sem alkalmas. Hangsúlyozta, hogy a jogalkotó szándéka arra irányult, hogy ne lehessen elvonni olyan pénzeszközöket, amelyek tartási, azaz létfenntartási célból jutnak meghatározott személyeknek. Kiemelte az elsőfokú bíróság azt is, hogy ezen összegeknek a jogosultja nem a fogyasztó volt, hanem annak gondnokolt, fogyatékos gyermeke. A juttatás összegével a fogyasztó nem rendelkezhetne, ebből semmilyen tartozását nem egyenlíthetné ki.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatásával a kereseti kérelmével egyező döntés meghozatalát kérte. Fenntartotta továbbra is álláspontját, miszerint a Ptk. 297. § (1) bekezdésében megfogalmazott beszámítási tilalomról szóló rendelkezés nem alkalmazható a felperes mint szolgáltató és a fogyasztó mint szolgáltatást igénybe vevő fél viszonylatában, mely a Ptk. 296. §-ának rendelkezéséből is következik. Hangsúlyozta, hogy nem ő nyújtott a fogyasztónak létfenntartás céljára szolgáló támogatást, hanem a Magyar Állam, ezért nem lehet vele szemben a beszámítás kizártságára hivatkozni. A beszámításra pedig az általa alkalmazott általános szerződési feltételek rendelkezései felhatalmazzák. Rámutatott, hogy a fogyasztó a szerződési feltételeket ismerte, ennek ellenére a gyermekét megillető támogatás összegét a számlájára kérte. Mindezt elkerülhette volna, hogyha a gondnokolt nevére nyitott volna számlát. Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját is, amikor a jelen ügyre nézve a Vht. rendelkezéseit alkalmazandónak tekintette, ugyanis azok kizárólag a bírósági végrehajtás során tartandók be. Ezért az alperesi ajánlás tartalma nem felel meg sem az ajánlásban hivatkozott jogszabályoknak, sem a pénzforgalomra vonatkozó rendelkezéseknek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint téves a felperes azon jogértelmezése, hogy a Ptk. 297. § (1) bekezdése kizárólag meghatározott szolgáltatás fizetésére kötelezett személy és az ezen összegre jogosult személy viszonylatában értelmezhető, ugyanis a rendelkezés nem a szolgáltatás eredetét, illetve a szolgáltatást nyújtó személyt vagy szervet, hanem a szolgáltatás meghatározott célra rendeltségét jelöli meg. A felperesi értelmezést ellentétesnek találta a jogalkotó által megfogalmazott jogpolitikai céllal. Az általános szerződési feltételekben rögzített beszámítás jogát az egyedi vagyoni végrehajtás közvetlen végrehajtási útjának tekintette. E körben utalt a Vht. 2. §-ára és az üzletszabályzatokra, amelyek feljogosítják a bankot arra, hogy az üzletfél számlájáról a követelését közvetlenül kielégítheti, tehát az esedékes követelést vagyoni kényszer útján közvetlenül érvényesítheti, mely közvetlen végrehajtást jelent, ezért a Vht. 62. § (1) bekezdése és a 74. §-a irányadó. Nem vonta kétségbe, hogy a pénzintézetnek nem kell tételesen ellenőriznie, hogy milyen jogcímen kerülnek a fogyasztó számláira az összegek, azonban jelen esetben a fogyasztó teljes gondosságot tanúsítva több alkalommal jelezte és okirattal igazolta, hogy a számláján lévő pénz nem az ő tulajdonát képezi. A Vht. 79/A. §

(1) bekezdése alapján pedig csak az adóst megillető pénzösszeg vonható teljes egészében végrehajtás alá.

A fellebbezés az alábbiak szerint alapos.

A Ptk. 297. § (1) bekezdése értelmében beszámításnak nincs helye olyan szolgáltatással szemben, amelyet megállapodás alapján meghatározott célra kell fordítani, továbbá - a túlfizetés esetét kivéve - tartási, életjáradéki és baleseti járadék követeléssel, úgyszintén a szándékosan okozott kár megtérítésére irányuló követeléssel szemben.

Az idézett jogszabályhely rendelkezik arról, hogy milyen esetekben nincs helye beszámításnak. A fogyasztó számlájára a gyermeke javára folyósított fogyatékosági támogatás és rokkantjáradék került átutalásra. Amennyiben a törvény rendelkezését a bíróság kiterjesztően értelmezi is, és ezen juttatásokat tartás jogcímén utalt követelésnek tekinti, az a fogyasztó számlájára történő beérkezését követően a felperes és a fogyasztó jogviszonyában már nem tekinthető alimentációs szolgáltatásnak. A fogyasztónak a felperessel szemben nem tartási, életjáradéki és baleseti járadék vagy bármely alimentációs szolgáltatásra irányuló követelése, hanem a felperes által vezetett számlán, annak egyenlege erejéig bankszámla követelése állt fenn. Ezzel szemben a Ptk. 297. § (1) bekezdése nem tiltja a beszámítást, így a köztük levő szerződés alapján a felperes jogosult volt a bevásárlókártyával kapcsolatos követelését a fogyasztó bankszámla követelésével szemben beszámítani.

Helyesen mutatott rá a felperes fellebbezésében arra is, hogy a Vht. szabályai jelen esetben nem alkalmazhatóak. A Vht. 2. §-a valóban úgy rendelkezik, hogy a bírósági végrehajtás szabályai irányadók, ha a pénzkövetelést közvetlen végrehajtás útján hajtják be, de a perbeli esetben nem végrehajtásról, hanem a szerződő felek egymás közötti megállapodáson alapuló beszámításáról van szó. Tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság arra, hogy a fogyasztó a legnagyobb gondossággal járt el, amikor a felperest tájékoztatta a számlájára érkező pénz rendeltetéséről, ugyanis objektíve eldöntendő kérdés, hogy a felperes beszámíthatja-e az üzletszabályzata szerint a követelését. Nincs jelentősége annak, hogy a fogyasztó tájékoztatta a felperest a pénz rendeltetéséről, ugyanis nem releváns, hogy a felperes eljárása méltányos volt-e, vagy sem. A másodfokú bíróság álláspontja szerint egyébként a fogyasztó akkor járt volna el kellő körültekintéssel, ha külön számlára kéri az ellátás utalását, vagy amennyiben az lehetséges, azt a lakcímeire kéri postázni.

A kifejtettekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az alperes ajánlása nem felel meg a jogszabályoknak, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az ajánlást a Fgytv. 34. § (4) és (7) bekezdése alkalmazásával hatályon kívül helyezte.

A felperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes első és másodfokú eljárásban felmerült költségét megfizetni, mely illetékköltségből, továbbá a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése szerinti munkadíjból tevődik össze.

Budapest, 2013. október 17.

Dr. Németh László sk.

a tanács elnöke

. Molnár Ágnes sk.. Merőtey Anikó sk.

előadó bíró bíró

A kiadmány hitelélül:

Réczi Imréné
bíróági ügyintéző